

Richtlijnen voor de heropstart van de protestants-evangelische erediensten in het kader van de coronacrisis

Alhoewel deze richtlijnen geen deel uitmaken van het Ministerieel Besluit of van de officiële antwoorden op de 'frequently asked questions' (<https://www.info-coronavirus.be/nl/faq/>), zijn ze wel de concrete vertaling van deze twee documenten voor de protestants-evangelische eredienst.

Deze versie geldt vanaf maandag 8 VI 2020 (Ministerieel Besluit van 5 VI 2020).

De meest recente versie kan worden geraadpleegd op <http://arpee.be/heropstart/>.

A. Coördinatie van de erediensten door de kerkgemeenten

De volgende regels en aanbevelingen hebben als bedoeling veilige omstandigheden te handhaven voor de kerkgangers. Deze regels en aanbevelingen gaan uit van een dosis goede wil om ze concreet te maken in de eigen omstandigheden van de kerkgemeente. Dat is een behoorlijk karwei, maar geen onmogelijk. Het is meteen een nieuwe gelegenheid om solidariteit en samenwerking gestalte te geven.

Om dit te bereiken moet in iedere kerkgemeente een coördinatieteam worden aangesteld voor de praktische organisatie. Indien enigszins mogelijk wordt in dit coördinatieteam ook iemand opgenomen die uit de medische sector komt. De leden van dit coördinatieteam moeten onderhavig document goed kennen en kunnen toepassen.

Het coördinatieteam zal de kerkgangers helpen om de regels te respecteren en zal de eredienst in het oog houden. Het zal een rapporteur aanstellen, die van elke eredienst een praktisch verslag zal opstellen. Idealiter is dit rapport de basis voor de evaluatie van de eredienst en de verbetering van het onthaal van de kerkgangers om tot een zo groot mogelijke veiligheid te komen.

Gezien de beperkingen is het waarschijnlijk dat er minder beschikbare plaatsen zijn dan mensen die graag aanwezig zouden zijn. Bepaalde personen zullen ook thuis moeten blijven om gezondheidsredenen. De kerkgemeenten wordt gevraagd om er volgens hun

mogelijkheden voor te zorgen dat iedereen de eredienst kan meemaken. Het blijft mogelijk om verschillende erediensten per week te organiseren, om met een inschrijvingsstelsel te werken, om verder te gaan met weberediensten etc.

De wijkagent kan worden geïnformeerd van de heropstart van de erediensten en de impact hiervan op de openbare ruimte. We zijn overeengekomen dat de kerken hun uiterste best doen om geen beroep te doen op de politie bij problemen binnen het kerkgebouw.

B. Beschikbare oppervlakte en berekening van het aantal mensen

Het aantal mensen dat naar de eredienst kan komen, wordt berekend in functie van de beschikbare oppervlakte. Onder beschikbare oppervlakte wordt de ruimte gerekend waar men kan zitten en waar men zich kan verplaatsen. Men kan in een kerkgebouw¹ één persoon per 10 m² ontvangen.

Het maximale aantal kerkgangers per eredienst is steeds beperkt tot 100, kinderen inbegrepen, wat ook de omvang van het kerkgebouw is.

Er mogen niet meer zitplaatsen beschikbaar zijn dan er mensen kunnen worden toegelaten.

Dit geldt voor erediensten op zondag of sabbat, maar ook voor erediensten bij huwelijken en begrafenissen.

De afstand van 1,5 m t.o.v. elke andere persoon moet steeds worden gerespecteerd, behalve voor wie onder één dak wonen.

1. bijzonder geval 1: samenkomsten in woonhuizen

Voor samenkomsten bij particulieren, bijv. voor Bijbelstudie, geldt de bubbel van tien per week. Dit houdt in dat men bovenop de personen die onder hetzelfde dak wonen, per week maximum tien verschillende personen mag ontmoeten.

2. bijzonder geval 2: individueel bezoek aan het kerkgebouw

In het geval van een individueel bezoek aan een kerkgebouw, bijvoorbeeld voor persoonlijk gebed, gelden de volgende regels:

- 1,5 m afstand t.o.v. elke andere persoon;
- niet meer dan één persoon per 10 m²;

¹ Kerkgebouwen staan vermeld onder <http://arpee.be/adressen/kerken/>.

- verplicht gebruik van een mondkapje;
- een maximale duur per bezoek van 30 minuten;
- terbeschikkingstelling van alcoholgel: iedere bezoeker moet de handen reinigen bij het binnenkomen.

C. Beperken van de toegang tot de eredienst

Aan mensen met een vermoeden van besmetting wordt gevraagd thuis te blijven, incl. predikanten.

- Mensen die symptomen hebben (hoest, koorts, spierpijn, loopneus, verlies van smaak- of geurvermogen, misselijkheid, pijn in een oog etc.), hoe beperkt ook, moeten thuisblijven.
- Mensen die onlangs in contact zijn geweest met covid-19-patiënten moeten thuisblijven.

Voor de risicogroepen wordt het aanbevolen om niet deel te nemen aan de eredienst. De gelovigen worden geïnformeerd en gevraagd om hun verantwoordelijkheid te nemen als ze tot deze groep behoren, nl.:

- mensen met een recente geschiedenis van hoge bloeddruk, hart- en vaatziekten, ademhalingsproblemen, diabetes, verzwakte immuniteit of kanker;
- mensen van boven de 60, bij wie het risico met de leeftijd toeneemt.

D. Voorbereidende informatie voor de kerkgangers

Eventueel kan van tevoren m.b.v. een website worden vastgesteld wie zal deelnemen aan de eredienst (bijv. middels een ticketsysteem, door de organisatie van opeenvolgende erediensten etc.).

Het wordt aanbevolen om van tevoren te laten weten hoe de eredienst zal worden ingericht, per mail, door een affiche bij de ingang, door een mededeling op de website, of hoe dan ook, met bijv. de volgende gegevens:

- de organisatie bij de ingang en de uitgang;
- het respect voor de sanitaire maatregelen;
- de beperkingen in functie van de gezondheidstoestand;
- hoe men zal gaan zitten;
- etc.

E. Ingang en uitgang van het kerkgebouw

In de mate van het mogelijke worden ingang en uitgang van elkaar gescheiden.

Als het gebouw deuren aan twee zijden heeft, dan moet één kant voor de ingang worden gebruikt en de andere kant voor de uitgang.

Laat de deuren openstaan, zodat niemand de deurklinken hoeft aan te raken.

Bij het binnenkomen en het buitengaan moeten de kerkgangers:

- een afstand van 1,5 m bewaren t.o.v. elke andere persoon;
- een mondkapje dragen;
- proberen niet door elkaar heen te lopen.

1. ingang

- De kerkgangers schuiven buiten aan met een afstand van 1,5 m tussenruimte.
- Zowel de kerkgangers als de medewerkers van het coördinatieteam dragen een mondkapje.
- De kerkgangers komen binnen in de volgorde van de wachtrij.
- Zodra het maximale aantal kerkgangers is bereikt, mag niemand meer binnenkomen.
- De lijst van de risicogroepen kan worden herhaald bij de ingang; de kerkgangers wordt gevraagd zich bewust te zijn van hun verantwoordelijkheid.
- Onbekende personen kan worden gevraagd zich kenbaar te maken bij de ingang.
- Alcoholgel moet beschikbaar zijn na de ingang.
- Kerkgangers houden hun persoonlijke spullen bij zich tijdens de eredienst: er is geen vestiaire beschikbaar.

2. lijst van kerkgangers bijhouden

Op basis van een gevoel van persoonlijke verantwoordelijkheid en solidariteit kunnen de contactgegevens van bezoekers worden gevraagd. Hiervoor kan op elke zitplaats een invulformulier worden gelegd.

Dit maakt tracering mogelijk indien zich een geval van covid-19 voordoet. Dit doel moet ook op het formulier worden aangegeven, evenals de vermelding dat na één maand deze formulieren sowieso zullen worden vernietigd (en dan moet dat uiteraard ook gebeuren).

Het moet duidelijk zijn dat men bezoekers niet kan verplichten om het formulier in te vullen (GDPR). Wie z'n gegevens noteert, geeft door dit feit zelf z'n toestemming om ze te gebruiken.

3. uitgang

De kerkgangers gaan rustig naar buiten, zonder door elkaar heen te lopen. Een simpele methode hiervoor is de mensen rij per rij naar buiten te laten gaan, te beginnen met de rij het dichtst bij de uitgang.

4. bijzonder geval: lift

Als de samenkomstzaal alleen toegankelijk is met een lift, is de afstand van 1,5 m ook daar van toepassing en moet men met de rug naar elkaar toestaan (behalve mensen die onder één dak wonen). De lift moet dan ook regelmatig worden gereinigd en verlucht.

De meeste liften zijn zeer klein en laten niet toe de regels te volgen. De kerkgangers moeten dus de een na de ander de lift nemen. Dat kan heel veel tijd in beslag nemen. De lift zou dus moeten worden gereserveerd voor mensen die dat werkelijk nodig hebben. Andere mensen moeten de trap nemen.

F. Regels tijdens de eredienst

1. groeten op afstand

Men kan mensen alleen welkom heten op een afstand van 1,5 m. Het is verboden om handen te schudden of elkaar te omhelzen. Dat geldt ook voor de vredesgroet, handoplegging en zegenwens.

2. verplaatsingen tijdens de eredienst beperken

Het wordt aanbevolen dat iedereen op z'n plaats blijft tijdens de eredienst.

3. zingen en bidden

De kerkgangers mogen niet zingen. Voorzangers moeten een afstand van minimaal 5 m t.o.v. van elke andere persoon behouden.

Bidden moet rustig en bezadigd gebeuren om te vermijden dat men met elkaar in contact komt en dat partikels de lucht in worden gestuurd.

Liedbundels of bijbels van de kerk mogen niet worden gebruikt. Het is wel mogelijk om:

- alles op scherm te projecteren;
- van tevoren liturgieblaadjes op de zitplaatsen te leggen;
- eigen liedbundels en bijbels van thuis mee te nemen.

4. collecte met respect voor de regels

- Men mag zich niet verplaatsen voor de collecte.
- De collectezak mag niet worden doorgegeven.

- Een collecte bij de uitgang is mogelijk op voorwaarde dat de sanitaire regels worden gerespecteerd (overschrijven blijft het veiligst).

5. Heilig Avondmaal mogelijk zonder contact

Het is verboden van dezelfde beker te drinken of het brood door te geven.

Het wordt dus aanbevolen om geen Avondmaal te houden.

Als een kerkgemeente besluit om het Avondmaal te houden, bestaan er individuele avondmaalbekertjes, inclusief brood (type ‘ouwel’; in het Engels “prefilled communion cups with wafers”). Als men hiervoor kiest, kunnen de individuele bekertjes op de zitplaatsen worden geplaatst voor het binnenkomen van de kerkgangers.

6. Doop uitgesteld tot nader order

Aangezien bij de Doop fysiek contact niet kan worden vermeden, moet de Doopbediening worden uitgesteld.

7. geen gezellig samenzijn

Er kan op dit ogenblik geen sprake zijn van een gezellig samenzijn na de eredienst. De kerkgangers moeten het gebouw onmiddellijk na de eredienst vermijden en uit elkaar gaan.

8. kinderprogramma

Als er een afzonderlijk kinderprogramma is, moet dit tegelijk beginnen en eindigen met de eredienst.

G. Praktische aspecten voor het gebouw

1. schoonmaken en desinfecteren van de gebruikte ruimte

De gebruikte ruimten moeten voor elke eredienst op een redelijke manier worden schoongemaakt.

Als er opeenvolgende erediensten worden gehouden, moet er dus voldoende tijd worden voorzien tussen de erediensten door om het schoonmaken mogelijk te maken.

2. geen toegang tot de toiletten voor de kerkgangers

De toiletten zijn niet toegankelijk voor de kerkgangers. Ze moeten wel klaar zijn voor gebruik voor in geval van (hoge) nood (proper, zeep, alcoholgel en wegwerphanddoeken beschikbaar).

Het wordt sterk aangeraden om korte erediensten te houden om het comfort van de kerkgangers te waarborgen.

3. maximaal verluchten en ventileren

De natuurlijke ventilatie is een goed middel in de strijd tegen het virus. Daartoe kan men bijv. de ramen en deuren na elke eredienst een half uur laten openstaan.

Het respect voor deze regels en aanbevelingen gaat ons ter harte. Als erkende Eredienst hebben we immers een voorbeeldfunctie.

Bij voorbaat dank aan elke kerkgemeente, elke verantwoordelijke en elke kerkganger voor de betoonde ernst en inzet voor het algemeen welzijn in een geest van liefde en solidariteit.

ds. Steven H. FUIITE
covoorzitter

dr. Geert W. LOREIN
covoorzitter